

Beantwoording raadsvragen inzake Jaarrekening en Perspectiefnota

Nr	Fractie	Boek	Blz./ bijlage	Vraag	Antwoord
21	PRO Wijchen	Perspectiefnota 2026	12-14	In 2025 vielen de kosten op Jeugd € 1,0 miljoen (circa 5% van het budget) en op WMO € 0,7 miljoen lager uit dan begroot, en beide egaliseringsreserves hebben hun plafond bereikt. In de Perspectiefnota worden Jeugd en WMO juist als structureel risico vanaf 2028 gepresenteerd. Op welke concrete aannames berust de neerwaartse bijstelling van de Jeugd- en WMO-budgetten vanaf 2027, en hoe verhouden die zich tot de structurele meevallers van de afgelopen jaren?	In de thema's WMO en Jeugd hanteren we een actuele realistische uitgaven- raming. Jeugd In de perspectiefnota 2026 zien we bij Jeugd een kostentoeename bij verblijf. De raming is grotendeels client- specifiek en passen we meerjarig toe. Dus we zien: nieuwe instroom, duurdere producten (Essentiele functies) en complexere casuïstiek. In 2025 kwam er ook een (regionale) winstwaarschuwing op deze onderdelen. Het nadeel bij ambulant houdt hier verband mee. Dit betreft de 1-op-1 begeleiding, die aanvullend op verblijf wordt ingezet. NB> in 2025 zagen we op deze onderdelen incidentele voordelen, door uitstroom in de 2e helft van 2025. Meerjarig zit risico op stijgende zorgkosten (ook prijseffect) in relatie tot achterblijven compensatie vanuit het Rijk, de haalbaarheid van de Hervormingsagenda Jeugd en de al gedane aannames op beheersing van de ambulante inzet. WMO In de perspectiefnota 2026 zien we bij WMO een structureel verwacht voordeel. Oorzaak zit bij de huishoudelijke hulp. We zien verhoogde uitstroom en een lager verzilveringspercentage (door arbeidskrapte). De verwachte groei in 2025 (o.a. door vergrijzing) bleef uit. Dus ook in de Jaarrekening 2025 zien we hier een vergelijkbaar voordeel. Het overige voordeel van 2025 bij WMO was hoofdzakelijk incidenteel, door dekking vanuit GALA 2025. Meerjarig zit risico op stijgende zorgkosten door vergrijzing en de nog onbekende lokale effecten van aangekondigd Rijksbeleid (en het verschuiven/ uitstellen daarvan).
22	PRO Wijchen	Perspectiefnota 2026	19 / 35- 36	De Perspectiefnota bevat meerdere lastenmaatregelen voor inwoners: de DAR-inhaalindexering van 3% (circa € 2 per jaar extra op de afvalstoffenheffing), de beoogde extra	Zoals gebruikelijk presenteren wij ieder jaar bij de begroting aan de hand van een aantal voorbeeldaanslagen de lastendruk voor het komende jaar. Daarnaast geven we in de Perspectiefnota in het hoofdstuk "uitgangspunten tarieven en leges" mogelijke

Beantwoording raadsvragen inzake Jaarrekening en Perspectiefnota

Nr	Fractie	Boek	Blz./ bijlage	Vraag	Antwoord
				OZB-verhoging van 7,5% vanaf 2028 en het kostendekkender maken van de bouwleges. In 2025 steeg de OZB al met 11,3% en zakte Wijchen op de landelijke woonlastenranglijst van plaats 62 naar 79. Kan het college inzicht geven in de cumulatieve lastenontwikkeling voor een gemiddeld huishouden over 2025-2030 (OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing inclusief DAR-inhaal)?	ontwikkelingen weer t.a.v. de lastendruk. Naast de jaarlijkse indexatie, heeft u in de vraagstelling al de nu bekende ontwikkelingen op de lastendruk opgenomen (3% op afval en 7,5% op OZB vanaf 2028).
23	PRO Wijchen	Perspectiefnota 2026	44	Voor de asbestsanering van de kruipruimte 't Mozaïek wordt € 480.975 incidenteel gevraagd (post 11.13), terwijl het asbest tijdens het verduurzamingsproject (€ 9,45 miljoen) is aangetroffen en bewust buiten dat project is geplaatst. Was dit asbestrisico bekend bij de kredietaanvraag voor het verduurzamingsproject, en waarom valt de sanering buiten zowel de scope als de risicoreserve van dat project?	Tijdens de voorbereiding van het project zijn asbestrapporten opgesteld. Overigens zijn ook bij de asbestinventarisatie van 2013 geen sporen van asbest ontdekt in de kruipruimte. Volgens die rapporten zou beperkt asbest gesaneerd moeten worden. De daartoe geraamde kosten zijn meegenomen in de kredietaanvraag aan de raad in 2024. Tijdens de uitvoering bleek in april 2025 uit aanvullend onderzoek van de aannemer dat de isolatiemantels om de leidingen in de kruipruimten onder de bouwdelen A, B, C en D asbesthoudend zijn. Het asbest is "hecht gebonden" maar asbestkruimels liggen her en der op de bodem van de kruipruimten. Dat was voor de aannemer contractueel reden om geen werkzaamheden in de kruipruimten uit te voeren zonder asbestsanering. Omwille van de voortgang van het project hebben we de kruipruimten onder bouwdeel C en D laten saneren ten laste van de post onvoorzien (risicoreserve). We hebben daarmee stagnatie en dus kosten voorkomen. De aannemer hoefde in de kruipruimten A en B geen werkzaamheden uit te voeren. Kosten van asbestsanering bij renovatieprojecten laten zich lastig ramen. Je weet niet wat je aantreft totdat je constructief ingrijpt en dan kunnen de kosten enorm oplopen. De post onvoorzien is daarom niet bedoeld voor asbestsaneringen. Asbestsanering heeft de facto niet van doen met de verduurzaming van het vastgoed. Zonder project Verduurzaming Mozaïek zou het asbest op zeker moment toch een probleem worden. Volgens het juridisch advies de zogenaamde "sowieso-kosten". Kosten die de gemeente hoe dan ook moet dragen, ongeacht wanneer deze asbestbronnen zouden zijn ontdekt. De

Beantwoording raadsvragen inzake Jaarrekening en Perspectiefnota

Nr	Fractie	Boek	Blz./ bijlage	Vraag	Antwoord									
					saneringskosten zouden dan ten laste komen van het Meerjaren-onderhoudsplan voor de instandhouding van het vastgoed.									
24	PRO Wijchen	Perspec- tiefnota 2026	33	"De prognose is dat de lasten met betrekking tot de Maatschappelijke Opvang fors zullen stijgen in 2026 en 2027. Zoals het er nu naar uitziet zullen ook daarna de middelen flink gaan teruglopen." De uitgaven kant beweegt mee maar wat is de consequentie hiervan voor het MO beleid en uitvoering?	Voor zover het er nu uitziet heeft de prognose geen negatieve gevolgen voor het MO beleid en uitvoering. Wat betreft 2026 komt dit voor een deel doordat de lokale uitvoering van het Regi-onaal Actieplan Dak- en Thuisloosheid nog moet starten in 2026. De verwachting is dat de lasten in 2027 in lijn met de uitvoering van dit plan groter zullen zijn dan in 2026. De middelen MO zijn gekoppeld in de begroting aan de middelen BW wat tot op heden nog steeds zorgt voor een overschot. De afgelopen jaren is het overschot wat uitgekeerd is aan Wijchen in een egalisatiereserve BW/MO opgenomen zodat daar indien nodig een beroep op kan worden gedaan. Hierin is rekening gehouden met een stijging van lasten en een daling van middelen. Tegelijkertijd stijgen ook de BW lasten. Voor de lange termijn blijft dit een aandachtspunt.									
25	PRO Wijchen	Perspec- tiefnota 2026	33-34	Vervolg op vraag hierboven: En hoe verhoudt dit zich tot de taakstelling BW en MO die juist wordt uitgebreid?	Zie ook tekst hierboven. De middelen hiervoor zijn relatief klein in verhouding tot het totale overschot, maar ook nodig om te kunnen voldoen aan de taakstelling BW en MO.									
26	PRO Wijchen	Perspec- tiefnota 2026	44	'Dementie: Op dit moment is nog niet bekend of er lokale gelden beschikbaar komen voor dit thema' à Wanneer wordt hier meer over be- kend?	We verwachten in het najaar meer informatie te krijgen over eventuele lokale AZWA gelden.									
27	PRO Wijchen	Perspec- tiefnota 2026	44	Mantelzorg: 'Op dit moment is nog niet be- kend of er lokale gelden beschikbaar komen voor dit thema' à Wanneer wordt hier meer over bekend?	We verwachten in het najaar meer informatie te krijgen over eventuele lokale AZWA gelden.									
28	PRO Wijchen	Perspec- tiefnota 2026	19	Hoe verhoudt de hoogte van de leges die wij heffen zich tot de leges van de buurgemeen- ten?	Het Wijchense tarief voor bouwleges is relatief laag t.o.v. de buurgemeenten. Hieronder zetten we het tarief als percentage van de bouwsom af tegen dat van de buurgemeenten: <table><tr><td></td><td></td><td>Procentuele afwijking</td></tr><tr><td>Gemeente</td><td>Tarief</td><td>t.o.v. tarief Wijchen</td></tr><tr><td>Wijchen</td><td>2,30%</td><td>0,00%</td></tr></table>			Procentuele afwijking	Gemeente	Tarief	t.o.v. tarief Wijchen	Wijchen	2,30%	0,00%
		Procentuele afwijking												
Gemeente	Tarief	t.o.v. tarief Wijchen												
Wijchen	2,30%	0,00%												

Beantwoording raadsvragen inzake Jaarrekening en Perspectiefnota

Nr	Fractie	Boek	Blz./ bijlage	Vraag	Antwoord
					Druten 2,80% 21,74% Nijmegen* 2,70% 17,39% Beuningen* 3,43% 49,13% Heumen* 2,35% 2,17% Berg en Dal* 2,70% 17,39% *Bovenstaande tarieven zijn de tarieven van de eerste staffel binnen deze gemeenten. Voor deze gemeenten geldt een staffel waarbij het tarief daalt, naarmate de bouwsom stijgt.
29	PRO Wijchen	Perspec- tiefnota 2026	10	<i>Gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen:</i> Gemeenten krijgen in 2027 middelen om méér aan preventie te kunnen doen à wat doet gemeente Wijchen (extra) met dit geld?	Deze middelen worden ingezet voor de preventieve taken op het gebied van discriminatie. Uitgangspunt is om op lokaal niveau maatwerk toe te passen. Dat kunnen we niet alleen. Daarom onderzoeken we met onze partners waaraan behoefte is. Daarbij denken we aan sportorganisaties, scholen en zorgaanbieders, maar ook aan onze eigen gemeentelijke organisatie. Voorbeelden van preventieve taken zijn het uitvoeren van gastlessen op scholen, trainingen en workshops om het bewustzijn te vergroten en kennis uit te wisselen.
30	PRO Wijchen	Perspec- tiefnota 2026	11	'Er is structureel geld beschikbaar gesteld voor de bestrijding van de gevolgen van armoede onder kinderen'. Is er ook geld beschikbaar gesteld voor de bestrijding van armoede onder werkenden? Bijvoorbeeld via Noodhulpbureau's (SUN).	In een motie (november 2025) heeft de raad gevraagd om aandacht voor deze doelgroep. In de op te maken Wijchense Armoede Aanpak (WAA) zal dit een plek krijgen. De keuze voor nieuw beleid en nieuw budget wordt dan aan de raad voorgelegd. Het noodfonds vanuit SUN voorziet in ondersteuning van die gevallen die meestal tussen wal en schip vallen. Hierbij zitten ook mensen die werken en een bescheiden inkomen hebben. Welke oplossingsrichtingen voor Wijchen het best passend zijn zullen integraal in de voorbereiding van de WAA moeten worden afgewogen.
31	PRO Wijchen	Perspec- tiefnota 2026	13	Jeugd: De kosten van complexe niet beïnvloedbare zorg zijn hoog. Maar wordt er ook extra ingezet op (preventie van) wel beïnvloedbare zorg? Bijvoorbeeld via schoolmaatschappelijk werk (SMW) of het Preventieplan DELTAPLAN gelukkige Relaties en Mentale	We investeren veel in preventie en laagdrempelige ondersteuning. Voor de mentale gezondheid werken we aan het GEM (Ecosysteem Mentale Gezondheid). Ook zetten we het schoolmaatschappelijk werk voort. Sinds januari werken we met Buurtgezinnen om gezinnen extra steun te bieden.

Beantwoording raadsvragen inzake Jaarrekening en Perspectiefnota

Nr	Fractie	Boek	Blz./ bijlage	Vraag	Antwoord
				Gezondheid?	In het onderwijs gaan we door met de Stormaanpak voor suïcidepreventie. Voor jonge kinderen en hun ouders werken we met Kansrijke Start. Samen met onze partners zetten we hierbij verschillende preventieve activiteiten in. Daarnaast biedt onze Welzijnsorganisatie ondersteuning, bijvoorbeeld via het jongerenwerk.
32	PRO Wijchen	Perspectiefnota 2026	19	Hoeveel ruimte/marge is er om de leges te verhogen?	De leges bestaan uit 3 hoofdstukken. In de begroting 2026 hebben we de begrote kostendekkendheid berekend. De bouwleges maken onderdeel uit van hoofdstuk 2 omgevingswet. De kostendekkendheid was in de begroting 2026 62%. Naar 100% kostendekkendheid betekent een marge van maximaal €8 ton. Richting de begroting 2027 gaan we dit opnieuw beoordelen en werken we een voorstel uit om de bouwlegestarieven te verhogen en eventueel te differentiëren.